

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 12.07.2023

Vår ref.: 202308615-12 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 19.05.2023

NVE godkjenner Statnetts detaljplan for spenningsoppgradering av eksisterende 300 kV Refsdal-Modalen til 420 kV

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til deres søknad av 19. mai 2023¹ om godkjenning av detaljplan (tidligere kalt miljø-, transport- og anleggsplan (MTA)) for spenningsoppgradering av eksisterende 300 kV kraftledning Refsdal-Modalen til 420 kV.

Vedtak

NVE godkjenner detaljplan av 19. mai 2023 for ombygging, drift og vedlikehold av 420 kV Refsdal-Modalen i Vik, Vaksdal, Voss og Modalen kommuner, Vestland fylke.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 7. november 2022 post nr. 10².

Detaljplanen må være i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen, og godkjennes på følgende vilkår:

- Detaljplanen kan ikke fravikes uten NVEs godkjenning.
- Dere skal orientere oss om dato for oppstart før anleggsarbeidene starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører kjent med detaljplanen og dette vedtaket.
- NVE kan stille krav om ytterligere detaljering og dokumentasjon for bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget ved senere tidspunkt. Slike planer skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Det skal ikke forekomme anleggsarbeid i de områdene hvor Vestland fylkeskommune skal gjennomføre arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9, før NVE har blitt forelagt dokumentasjonen på gjennomførte undersøkelser.
- Kulturminner som ligger i, eller tett på tiltaket, må merkes i felt før anleggsstart. Det skal benyttes et materiale som ikke forvitrer.
- Traseer for barmarkskjøring/terrengtransport skal merkes i terrenget og /eller inngå i digitale kart til entreprenørene.
- Dersom dere avdekker avvik fra NVEs godkjenninger, som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til

---

¹ NVE ref.: 202308615-1

² NVE ref.: 202213436-3

NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.

- Konesjonær skal til enhver tid ha oppdaterte kart som på forespørsel skal fremlegges for NVE.
- Dere skal utarbeide en sluttrapport som sendes NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen.

1. Bakgrunn

Den eksisterende 38 kilometer lange 300 kV kraftledning mellom Refsdal og Modalen ble på 1980-tallet bygget med master dimensjonert for 420 kV, men har vært isolert for drift på 300 kV. Statnett fikk fornyet konsesjon den 7. november 2022 til å oppisolere ledningen slik at den kan driftes på 420 kV. For å øke overføringen fra 300 kV til 420 kV skal anlegget temperaturoppgraderes fra 80 grader til 100 grader, og antallet isolatorer i isolatorkjedene skal økes på 97 master. På noen forankringsmaster skal loopene byttes for å øke avstandene, og noen master skal forsterkes. I tillegg skal Statnett bytte ut topplinen med en OPGW-line for å sikre kommunikasjon mellom stasjonene.

2. Høring og innkomne merknader

2.1. Høring

I anleggskonsesjonen er det i vilkår nr. 10, blant annet satt krav om at «Statnett skal utarbeide planen i kontakt med Vik, Voss, Vaksdal og Modalen kommuner, Statsforvaltaren i Vestland, Vestland fylkeskommune, grunneiere og andre rettighetshavere.» I detaljplan er det opplyst at grunneiere og rettighetshavere er involvert via informasjonsbrev i oktober 2021 og juni 2022. Statnett har hatt informasjonsmøter med lokale og regionale myndigheter.

NVE sendte detaljplan for spenningsoppgradering av 300 kV Refsdal-Modalen på høring 7. juni 2023 til Vik, Voss, Vaksdal og Modalen kommuner, Statsforvaltaren i Vestland, Vestland fylkeskommune og Stølsheimen verneområdestyre. Frist for å komme med merknader til detaljplanen var 30. juni 2023. Vi ba Statnett om å varsle grunneiere/rettighetshavere som berøres av tiltaket og samtidig informere om fristen for uttalelse. Vi mottok kopi av Statnetts utsendelse til grunneiere/rettighetshavere datert 14. juni 2023.

2.2. Innkomne merknader

NVE mottok tre merknader til detaljplanen.

Disse er sammenfattet under. NVE sendte merknadene til kommentering hos Statnett. I brev av hhv. 5. og 7. juli skriver Statnett at de ikke har kommentarer til merknadene.

Statsforvaltaren i Vestland innleder sitt i brev av 16. juni 2023 med at de legger til grunn at de nye naturinngrepene blir så begrenset som mulig, og at det blir tatt hensyn til viktige naturverdier under anleggsarbeidene. Videre kommenterer de at alle tiltak får best mulig landskapstilpasning, og at berørte områder blir satt i stand etter moderne prinsipper. De påpeker at dette også gjelder gode valg av riggområder, og at det blir så få spor som mulig når anleggsperioden er over. De forutsetter at naturmiljø og rødlistearter er sjekket ut i tilgjengelige databaser.

Statsforvalterens inntrykk av detaljplanen er at innspillene de ga i et orienteringsmøte med Statnett tidligere i prosessen, er fulgt opp. Dette gjaldt hensyn som må tas til en naturtypelokalitet, en sterkt truet fugleart og villreinstammen i Stølsheimen. De påpeker at det er viktig at dette blir fulgt godt opp med entreprenør i anleggsfasen. Videre legger de til grunn at det blir holdt god dialog med villreininteressene, og representanter for eventuelle friluftsinnteresser som kan bli direkte påvirket av anleggsarbeidet.

Til slutt konstaterer de at inngrep og aktivitet i Stølsheimen landskapsområdet er avklart i dispensasjonsvedtak av 9. juni 2023.

Vik kommune skriver i brev av 23. juni 2023 at de stiller seg bak Statsforvaltaren sine merknader datert 16. juni 2023. De framhever at Stølsheimen har et areal som er 94 % inngrepsfritt og består av villrein. De kommenterer at detaljplanen dekker kravene fra NVE, og er positive til at Statnett ønsker å bruke eksisterende veger der det er mulig, og at de skal unngå arbeid i kalvingsperioden siden det er da villreinen er mest sårbar.

Vestland fylkeskommune skriver i brev av 30. juni 2023 at de gjennomførte arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9 på den delen av ledningen som ligger i Modalen og Vaksdal kommuner 21. juni og 5.-6. september 2022. Det ble ikke registrert automatisk fredete kulturminner eller andre verneverdige kulturminner innenfor tiltaksområdet, og fylkeskommunen har derfor ingen merknader til planen i Modalen og Vaksdal kommuner.

På grunn av store snømengder i fjellet for den delen av traseen som er i Vik kommune, planlegger Fylkeskommunen å gjennomføre arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9 i august 2023.

Fylkeskommunen gjør oppmerksom på meldeplikten etter kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Fylkeskommunen påpeker at det under anleggsarbeidene skal tilstrebes å unngå inngrep i og eller skade på kulturlandskapstrekk som steingjerder, eldre veier/stier, bakkemurer, tufter mv. De kommenterer til slutt at siden de midlertidige baseplassene skal tilbakeføres etter utført anleggsarbeid kan de ikke se at dette vil påvirke friluftsliv utover noe aktivitet i anleggsperioden.

3. NVEs vurderinger

Formålet med en detaljplan er å sikre at det tas hensyn til miljø og landskap ved bygging og drift av anlegget. Vurderingene i planen skal baseres på informasjon som er kommet frem i konsesjonsprosessen.

Detaljplanen som Statnett har utarbeidet for spenningsoppgradering av eksisterende 300 kV Refsdal-Modalen til 420 kV beskriver hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres på en god måte. NVE forutsetter at Statnett ved anleggsarbeidet følger beskrivelsen i detaljplanen, og vi mener det ikke er nødvendig å gjøre en vurdering av alle temaene som detaljplanen beskriver. I dette kapitlet vil vi kun gå gjennom om detaljplanen svarer på vilkårene satt i anleggskonsesjonen, og gjøre en vurdering av de øvrige temaene i detaljplanen hvor det er ytterligere behov for avklaring fra NVE.

3.1. Justering fra konsesjonsgitt løsning

Når temperaturen i ledningen økes, vil denne sige nærmere terrenget. Da Statnett søkte om konsesjonsendring var planen at terrenget mellom mast to og tre skulle senkes slik at det ble nok avstand mellom ledningen og terrenget. Statnett har nå funnet ut at de kan henge ledningen i pendlende hengekjede i stedet for I-kjede, og vil med dette få nok avstand mellom ledningen og terrenget. De beskriver at de ikke lenger trenger å gjennomføre terrenginngrep mellom mast to og tre.

3.2. Naturmangfold

Naturmangfoldloven § 7 krever at NVE legger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis tillatelse til et tiltak eller ikke.

Kunnskapsgrunnlaget i denne saken bygger på beskrivelse av tiltaket og vurderinger gjort i detaljplanen av 19. mai 2023. NVE har gjort egne søk i relevante databaser, og vi registrerer også at det ikke er kommet inn vesentlig ny informasjon fra høringspartene. Sett i lys av sakens omfang, mener NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å vurdere virkningene for naturmangfold.

I detaljplanen har Statnett i kapittel 5 vurdert virkningene for en naturtypelokalitet ved Høgalii (A-lokalitet), sårbar fugleart, Fjellheimen villreinområde og Stølsheimen landskapsvernområde, og hvordan anleggsarbeidene kan gjennomføres for å ikke påvirke disse negativt. Statnett har beskrevet hvordan transporten skal gjennomføres for å minke påvirkningen, perioder hvor det ikke skal gjennomføres anleggsarbeid, og avbøtende tiltak. Vi viser til detaljplanens kapittel 5 for Statnetts beskrivelse. NVE mener Statnett har en god plan for hvordan hensynene til naturtypelokaliteten, den sårbare fuglearten, landskapsvernområdet og villreinen skal ivaretas i anleggsperioden. NVE konstaterer også at høringspartene er tilfredse med at deres innspill om naturmangfold er ivaretatt i detaljplanen.

På dette grunnlaget vurderer NVE at anleggene ikke vil gi vesentlige negative virkninger for naturmangfoldet, og prinsippene i naturmangfoldloven er dermed ivaretatt.

3.2.1. Fremmede arter

NVE påpeker at det er viktig at anleggsarbeidet planlegges slik at dere unngår spredning av fremmede arter. Flytting av jordmasser kan medføre en slik spredning uten at man er klar over det. For å unngå å spre fremmede arter, forutsetter det at disse er kartlagt for de områdene som vil bli berørt av anleggsarbeidet, og at det gjøres nødvendige tiltak dersom fremmede arter blir avdekket. Vi legger til grunn at Statnett gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre spredning av fremmede arter (jf. forskrift om fremmede organismer § 24).

3.3. Arealbruk

I forbindelse med anleggsarbeidene har Statnett behov for midlertidig arealbruk for kjørespor og riggplasser.

Statsforvaltaren i Vestland kommenterte blant annet i sitt brev av 16. juni 2023 at de nye inngrepene bør blir så begrensede som mulig, og at disse får en best mulig landskapstilpasning. NVE er enig i dette og påpeker at ved opparbeidelse av areal mener vi at vegetasjonsrydding, mellomlagring av masser i ranker og separering av massefraksjoner er viktig for å lykkes med arrondering og istandsetting. I praksis kan det være utfordrende å holde toppmassene adskilt fra øvrige masser. Vi oppfordrer Statnett, sammen med entreprenør, til å ha fokus på hvordan toppmassene kan mellomlagres for å redusere sannsynligheten for sammenblanding med andre masser.

I forbindelse med arrondering/istandsetting understreker NVE viktigheten av å få til overganger som er så likt det tilgrensende terrenget som mulig. Fyllinger skal mettes med finere masser før toppmasser påføres, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved regnskyll. Videre skal toppmasser ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering. Vi viser til [NVEs Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg](#).

NVE gjør oppmerksom på at permanent arealbruk som ikke omfattes av konsesjonen, og som ikke er nødvendig i driftsfasen, må omsøkes etter annet lovverk. Dette blir nærmere omtalt nedenfor.

3.3.1. Transport

I konsesjonens post nr. 10, er det satt vilkår om at detaljplanen (MTA) «spesielt skal beskrive og drøfte:

- *hvordan anleggstrafikk, inkludert helikoptertransport, skal utføres*
- *hvilke tillatelser som er innhentet for motorisert ferdsel i Stølsheimen landskapsvernområde»*

I kapittel 5.2.3 i detaljplanen har Statnett omtalt hvordan transportvirksomheten skal foregå. Vi viser til detaljplanen for beskrivelse av hvordan hensynet til allmenheten, villrein, landskapsvernområde mv. er planlagt. I kapittel 3.1 omtaler Statnett at de i april i år har sendt søknad om tillatelse for motorferdsel i Stølsheimen

landskapsvernområdestyre. Statsforvaltaren i Vestland konstaterer i sitt brev av 16. juni 2023 at det er gitt dispensasjonsvedtak av 9. juni 2023.

NVE anser vilkårene som oppfylt.

3.3.2. *Kjørespor*

I anleggsperioden vil det være behov for å transportere maskiner og annet utstyr ut i terrenget, inn til og langs ledningstraseen. Konesjonær har rett til å ta seg fram i kraftledningstraseen innenfor rettighetsbeltet. I tillegg vil Statnett bruke eksisterende veger og kjørespor frem til rettighetsbeltet, men det er også behov for noe transport i terrenget utenfor eksisterende kjørespor.

Statnett har søkt om korridorer for kjørespor, se kapittel 5.4.1 i detaljplanen. NVE erfarer at det i anleggsfasen ofte oppstår behov for å justere tidligere godkjente kjørespor. Det er fordi det er først når anleggsarbeidene er i gang at entreprenøren og de som jobber med prosjektet blir kjent med terrenget. Det er da lettere å vurdere hvilke traseer for kjørespor som gir minst inngrep og terrengskader innenfor en definert korridor, framfor å søke om å få godkjent spesifikke traseer for kjørespor før anleggsfasen starter. NVE godkjenner derfor de omsøkte korridorene for kjørespor, og legger til grunn at konsesjonær innenfor korridoren benytter det kjøresporet som gir færrest mulig virkninger.

Dersom det er nødvendig med justering av kjørespor utover den godkjente korridoren, må det sendes en søknad til NVE som beskriver:

- behovet,
- endrede inngrep/terrengskader sammenlignet med opprinnelig trasé og
- endrede virkninger, sammenlignet med opprinnelig trasé

Vi viser til avsnitt 3.3.3 i NVEs Veileder for terrengbehandling³ som omtaler prinsipper for barmarkskjøring/terrengtransport som reduserer terrenginngrep. For å minimere risikoen for terrengskader, er det en fordel om terrengtransport foregår på frossen mark. Ved kjøring på barmark mener NVE det er en fordel å benytte beltegående kjøretøy med lavt marktrykk. NVE konstaterer at Statnett i kapittel 5.4.1 omtaler hvordan terrengskader i områder med dårlig bæreevne og slitestyrke skal forebygges. Vi forventer at konsesjonær og entreprenør forholder seg til dette. Hvilke avbøtende tiltak som bør benyttes beror på type kjøretøy. Eventuelle bløte kjørespor må forsterkes umiddelbart slik at ikke sporet utvides. Dere skal tilstrebe å benytte det samme kjøresporet ved kjøring på barmark, og for å unngå viftekjøring skal kjøretraseene merkes. NVE vil sette vilkår om dette. Ved etablering av kjørespor i sidebratt terreng, eller ved kryssing av vassdrag og mindre bekker, må det påses at dette ikke fører til erosjon. Vi minner om at kjørespor er midlertidig arealbruk som skal istandsettes.

---

³ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg](#)

3.3.3. Riggplasser

I konsesjonens post nr. 10, er det satt vilkår om at detaljplanen (MTA) «spesielt skal beskrive og drøfte:

- plassering og bruk av midlertidige riggplasser»

Riggplasser som Statnett planlegger å benytte i anleggsarbeidet er vist i detaljplankartene, og i kapittel 5.2.4 er type og bruk for de ulike riggplassene omtalt. NVE mener vilkåret er ivarettatt. Ved opparbeidelse og istandsetting av riggplasser legger NVE til grunn at Statnett følger prinsippene i vår veileder for terrengbehandling. Riggplasser er som hovedregel midlertidig arealbruk, og skal tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

For at midlertidige riggplasser skal kunne endres til permanent arealbruk, må Statnett ha behov for arealet i driftsfase. Dersom grunneiere eller andre ønsker at areal som opparbeides som riggplasser skal beholdes permanent, og Statnett ikke har behov for arealet i driftsfasen, må det søkes kommunen i medhold av plan- og bygningsloven. NVE skal holdes orientert om slike søknader og eventuelle tillatelser.

3.4. Naturfare

Naturfare er ikke omtalt i detaljplanen. NVE konstaterer at ledningen har vært i drift siden 1980-tallet, men vi antar at det ikke ble utført kartlegging og vurdering av den reelle skredfaren da kraftledningen ble etablert. Selv om det ikke har vært noen større hendelser knyttet til skred for eksisterende ledninger, kan det være at noen av mastene står i områder hvor det er skredfare. NVE har gjort søk i NVE Atlas for aktsomhetsområder, og konstaterer at deler av ledningen, vegger og riggområder er lokalisert i slike områder.

Ved opparbeidelse av riggplasser og vegger understreker vi viktigheten av å gjøre nødvendige tiltak slik at de hydrologiske forholdene ovenfor og nedenfor inngrepet ikke endres. Vi legger til grunn at Statnett følger [Normaler for landbruksveier](#) når det kommer til etablering av stikkrenner, grøfter m.v.

NVE minner om at det er konsesjonærs ansvar at den reelle skredfaren ivaretas i planleggings-, anleggs- og driftsfasen, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom mot tredjepart. Statnett er ansvarlige for å vurdere om anleggsarbeidene i seg selv kan utløse skred, og hvilke tiltak som eventuelt er nødvendig å igangsette i anleggsperioden for å redusere risikoen.

3.5. Kulturminner

I konsesjonens post nr. 10, er det satt følgende vilkår:

«Konsesjonæren skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før miljø-, transport- og anleggsplanen blir godkjent.»

I detaljplanens kapittel 4.2.2 opplyser Statnett status på disse undersøkelsene. Vestland fylkeskommune kommenterer i sitt brev av 30. juni 2023, at arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9 ble gjennomført 21. juni og 5.-6. september 2022 på den delen av ledningen som ligger i Modalen og Vaksdal kommuner. Det ble ikke registrert automatisk fredete kulturminner eller andre verneverdige kulturminner innenfor

tiltaksområdet. På grunn av store snømengder i fjellet for den delen av traseen som er i Vik kommune, planlegger Fylkeskommunen å gjennomføre arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9 i august 2023.

NVE konstaterer at vilkåret om undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 ikke er avklart før dokumentasjon av arkeologiske undersøkelser på hele strekningen er forelagt oss. Vi har forståelse for at det er viktig å komme i gang med anleggsarbeidene før det legger seg for mye snø i traseen, og i tillegg er det perioder på våren/forsommeren hvor det ikke kan gjennomføres anleggsarbeid for å ta hensyn til naturmangfold. NVE vil derfor godkjenne detaljplanen selv om ikke alle undersøkelser etter kulturminneloven § 9 er avklart, og før det foreligger rapport etter disse undersøkelsene. Vi vil sette vilkår om at det ikke skal forekomme anleggsarbeider i de områdene fylkeskommunen ikke har fått undersøkt enda. Arbeider i disse områdene kan først igangsettes når NVE har blitt forelagt dokumentasjon etter fylkeskommunens arkeologiske registreringer etter kulturminneloven § 9.

Vestland fylkeskommune påpeker i sitt brev av 30. juni 2023 at det under anleggsarbeidene skal tilstrebes å unngå inngrep i og eller skade på kulturlandskapstrekk som steingjerder, eldre veier/stier, bakkemurer, tufter mv. NVE er enig i disse vurderingene. NVE minner om viktigheten av at kulturminner som ligger i eller tett på tiltaket må merkes i felt før anleggsstart, slik at de ikke blir skadet i forbindelse med anleggsarbeidet. For å redusere risikoen for at materialet som brukes til merking av kulturminner ender som søppel i naturen setter NVE vilkår om at Statnett må benytte et materiale som ikke forvitrer. I tillegg mener vi det er en fordel at kulturminner vises i digitale kart som entreprenørene bruker i maskinene sine.

3.6. Sluttrapport

NVE kan følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10. Som et ledd i oppfølging av anlegget stiller NVE vilkår om at det skal utarbeides en sluttrapport, som sendes NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Mal for sluttrapport finnes på nve.no](https://nve.no)

Tidsfrist for opprydding og istandsetting av anleggsområdene er i konsesjonen satt til to år etter at anlegget er satt i drift. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal status og fremdrift for dette arbeidet rapporteres til NVE. NVE kan avslutte tilsyn i anleggsfasen på grunnlag av innsendt sluttrapport.

4. Tilsyn

Med hjemmel i energiloven kapittel 10, kan NVE føre tilsyn med anlegget. For at NVE skal være orientert om framdriften i prosjektet, ber vi om at dere orienterer NVE ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet.

5. Ytterligere forhold dere må være oppmerksomme på

5.1. Orientering av grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere, så snart som mulig, om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket. Orienteringsbrevet finnes vedlagt, og vedtaket skal følge orienteringen. Kopi av underrettingen med tilhørende adresseliste skal sendes til NVE.

5.2. Krav om internkontrollsystem (IK-energi)

Internkontrollsystem for energianlegg gjelder fra 1. januar 2019, NVE forutsetter at dette er på plass og at internkontroll praktiseres.

5.3. Plan- og bygningsloven

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har anleggskonsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. plan og bygningsloven § 1-3.

NVE skal holdes orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig, jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3 siste ledd.

5.4. Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften (FOR-2018-11-01-1641). NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende forskriftens krav.

Vi gjør oppmerksom på at Statnett i tillegg til denne godkjenningen av detaljplan, må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter. Statnett er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se informasjon om rett til å klage på siste side. NVE gjør oppmerksom på at på grunn av sommerferien er klagefristen utvidet fra tre til seks uker.

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Anne Johanne Kråkenes
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

STATNETT SF - Maria Kløverød Lyngstad

STATNETT SF - Marie Louise Sundheim

VAKSDAL KOMMUNE

Modalen kommune

VIK KOMMUNE

Stølshimen verneområdestyre

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

VOSS HERAD

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 6 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.